

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ*

11.133

αφίξεις μέσω
θαλάσσης το 2018

29.718

αφίξεις το 2017
54 νεκροί / αγνοούμενοι

16.628

μετανάστες και πρόσφυγες
στα νησιά

Περίπου το **60%**
των αφίξεων είναι
γυναίκες και παιδιά

Σχεδόν **7 στα 10**
παιδιά είναι κάτω
των 12 ετών

80% των συνολικών αφίξεων
προέρχονται από παραδοσιακές
χώρες προέλευσης προσφύγων
Συρία, Ιράκ, ΛΔΚ, Αφγανιστάν

ΚΥΡΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις κύριες πύλες εισόδου προς την Ευρώπη, μαζί με την Ιταλία και την Ισπανία στην περιοχή της Μεσογείου. Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες φτάνουν στην Ελλάδα τόσο μέσω των χερσαίων συνόρων της με την Τουρκία στο Βορρά (Εβρος) όσο και κυρίως μέσω των Ελληνοτουρκικών θαλασσίων συνόρων στο Αιγαίο. Το 2015 ένα εκατομμύριο περίπου πρόσφυγες και μετανάστες έφτασαν στην Ελλάδα στην πλειοψηφία τους, θεωρώντας την ως τον πρώτο σταθμό στην Ευρώπη και ως μια χώρα μεταβατική στο ταξίδι τους προς τον τελικό τους προορισμό στις κεντρικές και βορειότερες ευρωπαϊκές χώρες.

Η συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας για τη μετανάστευση είχε σημαντικές συνέπειες στην διαχείριση προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα. Από τον Μάρτιο του 2016, όταν και τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία, η συντριπτική πλειοψηφία των μεταναστών και των προσφύγων που έφτασαν στην Ελλάδα περιορίστηκε στα νησιά, συχνά στα λεγόμενα "χοτσποτς" και σε δομές όπου προοριζόνταν για ολιγοήμερη διαμονή και όχι μακρόχρονη φιλοξενία.

Μόνο οι μετανάστες που θεωρούνται «ευάλωτοι» όπως ασυνόδευτοι ανήλικοι, άτομα με αναπηρίες ή σοβαρά προβλήματα υγείας, υπερήλικες, έγκυες γυναίκες και θύματα εμπορίας ανθρώπων, βασανιστηρίων ή άλλων μορφών βίας ή κακομεταχείρισης, υποθέσεις "Δουβλίνου" καθώς και εκείνοι των οποίων οι αιτήσεις ασύλου κρίνονται καταρχήν «παραδεκτές» μετά από σχετικές συνεντεύξεις, εξαιρούνται

* Στοιχεία έως την 24η Μαΐου, 2018

από το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, έτσι ώστε να μπορούν να μεταφερθούν στην ενδοχώρα όπου έχουν πρόσβαση σε κρίσιμες υπηρεσίες με βάση τις ειδικές ανάγκες τους. Ωστόσο, λόγω του αυξημένου αριθμού των αφίξεων και των κενών στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης στα νησιά, υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στη διαδικασία διαπίστωσης ευαλωτότητας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, συχνά τα αιτήματα ασύλου των ενδιαφερομένων να εξετάζονται χωρίς να αξιολογείται κατάλληλα και να εντοπίζεται η ευλωτότητά τους.

Επί του παρόντος, 16.628 πρόσφυγες και μετανάστες παραμένουν στα νησιά του Αιγαίου - κυρίως σε 5 νησιά (Λέσβος, Χίος, Κως, Σάμος και Λέρος). Η Λέσβος συνεχίζει να επωμίζεται τον μεγαλύτερο αριθμό αφίξεων, έχοντας λάβει το 56% περίπου των συνολικών αφίξεων μέσω θαλάσσης το 2018.

Ο αριθμός αυτός είναι σημαντικός και εξακολουθεί να ασκεί πίεση στο ήδη επιβαρυσμένο ελληνικό σύστημα υποδοχής και ασύλου. Υπερπληθυσμός, ελλειπείς και ανεπαρκείς συνθήκες διαβίωσης, έλλειψη προστασίας και ασφάλειας είναι μόνο μερικά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες που βρίσκονται στα νησιά.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Οι Γιατροί του Κόσμου στοχεύουν στη διασφάλιση της πρόσβασης των μεταναστών και των προσφύγων σε βασικές υπηρεσίες υγείας στο Κέντρο Φιλοξενίας Προσφύγων και Μεταναστών, που διατηρεί ο Δήμος Λέσβου στο Μαυροβούνι - ΚΑΡΑ ΤΕΠΕ (ΚΤ – συνολικής δυναμικότητας στέγασης ~ 1.300 ατόμων), καθώς και σε εναλλακτικές δομές φιλοξενίας στη Χίο σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, εστιάζοντας στις ανάγκες των πιο ευάλωτων πληθυσμούς (όπως γυναίκες και άτομα που χρειάζονται ψυχοκοινωνική υποστήριξη, επιζώντες σεξουαλικής και έμφυλης βίας καθώς και άτομα με χρόνια προβλήματα υγείας).

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσω της παροχής προσαρμοσμένων υπηρεσιών κοινοτικής ιατρικής από ιατρικές ομάδες των ΓΤΚ, οι οποίες περιλαμβάνουν πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, και διασύνδεση με το Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Ταυτόχρονα, εκτός από την έμφαση στην ποιότητα και τον ανθρώπινο χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα κλιμάκια των ΓΤΚ προσπαθούν να υποστηρίξουν τους δικαιούχους με κάθε τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω και της διασύνδεσής τους με άλλα προγράμματα της Οργάνωσης στην ενδοχώρα (όπως δομές φιλοξενίας, προγράμματα διαχείρισης των πλέον ευάλωτων περιστατικών με σοβαρά προβλήματα υγείας κλπ), καθώς και παραπομπής σε άλλες οργανώσεις και υποστηρικτικές υπηρεσίες. Οι δράσεις, επομένως, των ΓΤΚ έχουν σημαντικό και μακροπρόθεσμο αντίκτυπο όσον αφορά την ποιότητα ζωής των δικαιούχων και την διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης σε ανθρωπιστικές υπηρεσίες.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΩΤΟΥ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2018

27

Προσωπικό

5.594

Συνολικός αριθμός ατόμων που έλαβαν υπηρεσίες

7.946

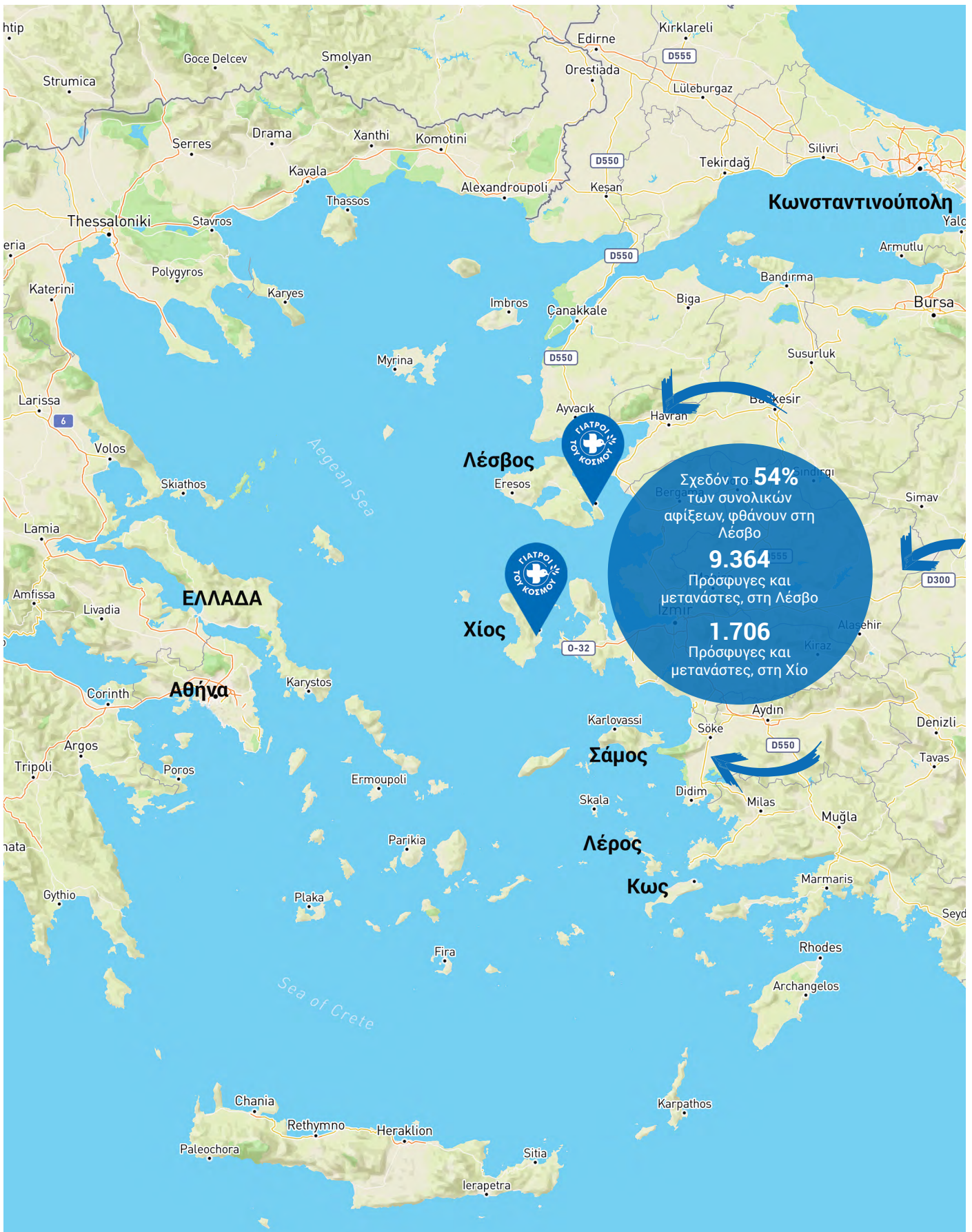
Συνολικός αριθμός ιατρικών επισκέψεων

7.677

Συνολικός αριθμός ενεργειών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης

ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ: ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΚΡΙΣΗ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

ΥΓΕΙΑ

Οι πιο συνηθισμένες ασθένειες που εντοπίστηκαν από το ιατρικό κλιμάκιο των ΓΤΚ στο Καρά Τεπέ στη Λέσβο ήταν: σακχαρώδης διαβήτης, αρτηριακή υπέρταση, καρδιακές παθήσεις, λοιμώξεις του αναπνευστικού, νευρολογικές παθήσεις και προβλήματα ψυχικής υγείας. Άλλες επείγουσες περιπτώσεις που κλήθηκε να διαχειριστεί το προσωπικό των ΓΤΚ αφορούσαν καρδιολογικά περιστατικά, εγκυμοσύνες, τραυματισμούς, διάφορες ψυχολογικές διαταραχές καθώς και περιστατικά σεξουαλικής και έμφυλης βίας.

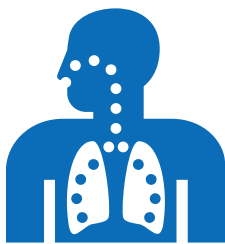
Κατά μέσο όρο 60 περίπου άτομα την ημέρα επισκέπτονται το ιατρικό κλιμάκιο των ΓΤΚ στο Καρά Τεπέ. Περίπου το 11% των ιατρικών περιστατικών παραπέμφθηκε στο τοπικό νοσοκομείο της Μυτιλήνης, καθώς και σε άλλες εγκαταστάσεις πρωτοβάθμιας περίθαλψης του νησιού είτε για την παροχή επείγουσας φροντίδας είτε για περαιτέρω παρακολούθηση χρόνιων νοσημάτων από ειδικούς.

Σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, πραγματοποιήθηκαν κατά μέσο όρο περίπου 152 γυναικολογικές συνεδρίες το μήνα από τη μαία και την εθελόντρια γυναικολόγο της οργάνωσης. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει γιατί η παροχή υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας έχει μεγάλη σημασία στο πλαίσιο των δράσεων των ΓΤΚ στο Καρά Τεπέ. Συγκεκριμένα, διεξήχθησαν συνολικά 456 συνεδρίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο του 2018.

Όσον αφορά τη Χίο, οι πιο συχνές ασθένειες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των ιατρικών επισκέψεων της κινητής μονάδας των ΓΤΚ ήταν: λοιμώξεις του ανώτερου αναπνευστικού, αμυγδαλίτιδα, ωτίτιδα, ουρολοιμώξεις και προβλήματα ψυχικής υγείας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν και την εκτίμηση των αναγκών στο πεδίο, παρατηρείται σημαντική επιδείνωση της ψυχικής υγείας των προσφύγων και των μεταναστών λόγω των σκληρών συνθηκών διαβίωσης και του περιορισμού της κυκλοφορίας στα νησιά, μετά την εφαρμογή της κοινής δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Το γενικευμένο αίσθημα φόβου, η χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών, καθώς και η σεξουαλική και έμφυλη βία αποτελούν σημαντικές πτυχές της επιδεινούμενης καθημερινής ζωής των προσφύγων στα νησιά.

ΣΥΝΗΘΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

Λοιμώξεις του αναπνευστικού

Προβλήματα ψυχικής υγείας

Σεξουαλική και έμφυλη βία

Καρδιολογικές παθήσεις

ΦΩΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΔΙΟ

“Το να είσαι μέλος μιας ιατρικής οργάνωσης, όπως οι Γιατροί του Κόσμου, που προσφέρει ανθρωπιστική βοήθεια στους πρόσφυγες στα νησιά “πύλες” του Αιγαίου, τη Λέσβο και τη Χίο, είναι ταυτόχρονα τιμή και τεράστια ευθύνη.

Ευθύνη να ανταποκριθεί κανείς άμεσα και με ακρίβεια σε μεγάλες προκλήσεις, ευθύνη να αναζητήσει λύσεις σε περίπλοκα προβλήματα, ευθύνη προσαρμογής σε ένα εξαιρετικά ασταθές «περιβάλλον» ευθύνη για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών από την άποψη επαγγελματισμού και σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ευθύνη να συνεργάζεσαι, αποφεύγοντας τις αλληλεπικαλύψεις, έτσι ώστε το έργο σου να είναι ταυτόχρονα αποδοτικό όσο και αποτελεσματικό, ευθύνη για συνύπαρξη και σεβασμό προς τοπική κοινωνία ευθύνη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και την καταδίκη κάθε παραβίασής τους ευθύνη για την άσκησή κριτικής – συχνά και αυτοκριτικής, ευθύνη να δώσεις απαντήσεις και εξηγήσεις, ευθύνη να παραμείνεις ουδέτερος και συνεπής στα προσωπικά σου πιστεύω και αξίες, καθώς και στις αξίες και την αποστολή της οργάνωσής σου, ευθύνη να μην καταβάλλεσαι από τις δυσκολίες και να μην απογοητεύεσαι την ευθύνη να μιλήσεις, αλλά κυρίως να ακούσεις, ευθύνη να επιχειρήσεις να εξαλείψεις όλους αυτούς τους λόγους που καθιστούν αναγκαία την ίδια την παρουσία σου και την παροχή υπηρεσιών.

Για όλα αυτά, μπορεί κανείς να αντλήσει δύναμη από την εμπιστοσύνη και την υποστήριξη που προσφέρει η Οργάνωση στο προσωπικό της, από την ψυχική δύναμη και το σθένος που δείχνουν χιλιάδες συνάνθρωποι μας, οι οποίοι επιχειρούν το επικίνδυνο ταξίδι προς την Ευρώπη, από τις τοπικές κοινότητες των νησιών, η πλειοψηφία των οποίων στέκεται δίπλα στους πρόσφυγες με αλληλεγγύη την κατανόηση και, τέλος, και από τους συναδέλφους, των οποίων ο επαγγελματισμός, η συνέπεια και η συνέργεια κατά τη διάρκεια του καθημερινού κοινού αγώνα αποδεικνύουν ότι αυτό που μπορεί να φανεί αδύνατο για πολλούς μπορεί να είναι εφικτό και γι ‘αυτό οφείλω να τους ευχαριστήσω θερμά.”

Δημήτρης Παπανδρέου, Συντονιστής πεδίου ΓΤΚ στη Λέσβο και τη Χίο

“Το όνομά μου είναι Mahdi και είμαι 27 ετών. Κατάγομαι από το Ιράν και για καιρό αντιμετώπιζα δυσκολία στο να κοιμηθώ γιατί δεν μπορούσα να σταματήσω να σκέφτομαι όλα όσα μου συνέβησαν στη χώρα μου αλλά και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μου από το Ιράν στην Ελλάδα. Επίσης, δεν μπορούσα να βρω κανένα νόημα στην επικοινωνία με άλλους ανθρώπους.

Όταν ήμουν στο Ιράν βασανίστηκα από μια συμμορία. Στις σκοτεινότερες στιγμές μου σκέφτηκα ακόμα και να βάλω τέλος στη ζωή μου. Οι Γιατροί του Κόσμου με βοήθησαν πάρα πολύ. Μίλησα με ψυχολόγο για τις εμπειρίες μου και με ενθάρρυνε να κάνω ένα πρόγραμμα για την καθημερινότητά μου. Το τελευταίο διάστημα κοιμάμαι καλύτερα από ότι στο παρελθόν και άρχισα να επικοινωνώ πιο εύκολα με άλλους ανθρώπους.”

Mahdi 27 ετών, πρόσφυγας από το Ιράν

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Κωνσταντίνος Τρουπάκης, Επικεφαλής τμήματος Επικοινωνίας
communications@mdmgreece.gr , Τηλ: +30 210-3236225

Φωτεινή Κοκκινάκη, Υπεύθυνη τύπου
press@mdmgreece.gr , Τηλ: +30 210-3236225

Στάθης Πουλαράκης, Υπεύθυνος προάσπισης και διεκδίκησης δικαιωμάτων
advocacy@mdmgreece.gr , Τηλ: +30 210-3213150

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ:

